

Asia: TEM/1033/03.01.01/2017

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle laiksi talous- ja velkaneuvonnasta

Kysymykset

Onko esitysluonnos mielestänne hyväksyttävissä?

Kyllä, sellaisenaan

Talous- ja velkaneuvonnan järjestäminen ja tuottaminen 2 §Kommenttinne tästä pykälästä

Velkaneuvonnan siirtäminen oikeusministeriön ohjattavaksi on kannatettavaa. Tällä hetkellä velkaneuvonta on pirstaleista, yksiköt usein hyvin pieniä ja toiminta haavoittuvaista. Toiminnan organisointi ja kehittäminen isompana kokonaisuutena on tarkoituksenmukaista. Yhdenmukainen ja keskitetty toiminta on myös kansalaisten oikeusturvan ja yhdenvertaisuuden kannalta nykyistä huomattavasti parempi vaihtoehto.

Oikeusapu- ja edunvalvontapiirit ja sitä kautta oikeusaputoimistot ovat looginen sijoituspaikka velkaneuvonnalle. Oikeusaputoimistot tuottavat tärkeitä oikeusturvapalveluita kansalaisille ja velkaneuvonta toisi merkittävää lisäarvoa annettavaan palvelukokonaisuuteen.

Toiminnan saamiseksi toimivaksi kokonaisuudeksi oikeusaputoimintaa on tärkeää, että velkaneuvonta toimisi samoissa tiloissa ja toiminta sulautettaisiin tiiviiksi osaksi oikeusaputoimintaa. Tämä ei tarkoita, että oikeusavustajat tekisivät velkaneuvontaa. Oikeusavustajan antama velkaneuvonta ei olisi kustannustehokasta.

Maksuvarojen ja velkojenselvittämisen osalta voitaisiin hyödyntää esimerkiksi oikeusapupäätöksien tekemisessä saatua oikeusavun ammatillista ja teknistä osaamista. Velkaneuvonnan ollessa osa oikeusapua, esteellisyyšnäkökulmat tulee huomioida.

Oikeusapu- ja edunvalvontaviraston perustamisesta on selvitystyö käynnissä. Mahdollinen viraston perustaminen vaikuttaisi pykälän sisältöön.

Ostopalvelut 5 ja 6 §Kommenttinne näistä pykälistä

Ostopalveluiden mahdollisuus on kannatettavaa.

Siirtymäsäännökset 11 §Kommenttinne tästä pykälistä

Hallituksen asiaan varaamalla määrärahoilla ei toiminnan siirto liikkeenluovutuksena ole mahdollista.

Tässä vaiheessa on vaikea ennustaa ovatko isommat yksiköt, rakenteen mahdollinen tiivistäminen, toiminnan kehittäminen ja rakennettava asianhallintajärjestelmä riittäviä tehostamaan toimintaa niin, että 30% pienemmällä henkilöstöllä pysyttäisiin palveluntarve kattamaan nopeassa ajassa.

Rekrytointi ja toiminnan uudelleen järjestäminen aiheuttavat väliaikaisen riskin toiminnan laadun ja tehokkuuden heikentymisestä. Myös uusien asianhallintajärjestelmien osalta sektorin kokemuksena on alkuun toimimaton ja ongelmallinen järjestelmä. Vasta noin vuoden kuluttua järjestämän käyttöönotosta järjestelmästä alkaa olla hyötyä.

Velkaneuvonnan jonot tulevat todennäköisesti ainakin väliaikaisesti pitenemään. On tärkeää, että laki tulee voimaan nopeasti ja siten koko 2018 vuosi on käytettävissä valmistautumiseen, rekrytointiin ja asianhallintaohjelman rakentamiseen.

Velkaneuvonta on toimintaa, joka kohdistuu hädässä ja avuntarpeessa oleviin kansalaisiin.

Velkaneuvontaan pääsyn vaikeutuminen tai hidastuminen voi aiheuttaa yhteiskunnalle

pitkällä aikavälillä kallista yksityishenkilöiden syrjäytymistä.

Muut mahdolliset kommentitne esitysluonnoksesta.Pyydämme otsikoimaan kommentit pykälittäin, jos ne koskevat tiettyjä pykäliä.

Arvio valtakunnallisesta hallinnon tarpeen lisäyksestä 1 htv on alimitoitettu. Tällä hetkellä ei päästä hallinnossa lähellekään vastaavaa tehokkuutta (130 virkamiestä / 1 hallintohenkilö). Uusi substanssitoiminta tuo enemmän työtä hallinnolle, kuin olemassa olevan toiminnan lisääminen. Erilaiset virkanimikkeet, palkkaluokat ja työnkuvat aiheuttavat mm. rekrytointiprosesseissa, ohjeistuksissa ja perehdyttämisessä lisää hallinnollista työtä.

Jokinen Teemu
Kaakkois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri